

Timo Furuholm vas ym.

Välikysymys ministeri Wille Rydmanin asemasta

Eduskunnalle

Suomen perustuslain mukaan ministereiden on oltava rehellisiksi ja taitaviksi tunnettuja Suomen kansalaisia. Elinkeinoministeri Wille Rydmanin toiminta ministerin valta-asemasta käsin ei vastaa ministeriltä edellytettävää käytöstä. Osa tapahtumista kuuluu yksityiselämän piiriin, joka poliitikoillekin kuuluu, mutta kansanedustajan ja ministerin on toimittava asemansa mukaisesti. Korkeimpaa valtaa käyttävien poliitikkojen toiminnalla ja valta-aseman mahdollisella väärinkäytöllä on yleistä merkitystä. Ministerin tehtävä edellyttää luottamusta, jonka arviointi on rikoslakia laajempi yhteiskunnallinen kysymys.

Helsingin Sanomat uutisoi 19.6.2022 silloisen kokoomuksen kansanedustaja Wille Rydmanin pitkään jatkuneesta epäasiallisesta ja ahdistavasta käytöksestä alaikäisiä ja nuoria naisia kohtaan. Artikkelissa useat naiset kertoivat Rydmanin lähennelleen heitä tavalla, jonka he olivat kokeneet ahdistavana heidän ollessaan alaikäisiä tai merkittävästi Rydmania nuorempia. Artikkelin perusteella Rydman hyödynsi poliittista asemaansa hankkiutuakseen tekemisiin nuorten naisten ja tyttöjen kanssa. Rydman on puolustautunut väittämällä artikkelissa haastateltujen naisten valehtelevan sekä jutun tehneiden toimittajien vääristelevän totuutta ja näin syyllistyneen kunnianloukkaukseen. Rydman teki asiasta poliisille rikosilmoituksen.

Asiaa koskeva esitutkinta ja syyteharkinta on nyt päättynyt. Esitutkinnassa ei löytynyt tukea sille, että HS:n artikkelin tai siinä haastateltujen naisten sanomat asiat olisivat miltään olennaisilta osin valheellisia. Toimittajat olivat esitutkinnan mukaan toimineet juttua tehdessään asiallisesti ja varmistaneet tietojen paikkansapitävyyttä useasta lähteestä. Syyttäjä totesi, ettei esitutkinnassa löytynyt todennäköisiä syitä epäillä kunnianloukkausta, eikä nostonut syytteitä. Samassa yhteydessä myöskään Rydmania itseään vastaan ei nostettu syytteitä. Prosessit, joissa Rydman oli epäiltynä, eivät liittyneet Helsingin Sanomien juttuun. Jutun osalta ratkaisu oli, että siinä esitetyille väitteille Rydmanin toiminnasta on myös syyttäjän tarkastelun kestävä näyttö.

Esitutkinnan aikana tai edes sen päättymisen jälkeen ministeri Rydman ei ole osoittanut ymmärrystä siitä, että hän on käyttänyt väärin valta-asemaansa. Sen sijaan Rydman on ministerin asemassa hyökännyt toistuvasti julkisesti mediaa ja hänen toiminnastaan kertoneita naisia vastaan. Rydmanin hyökkäykset erityisesti Helsingin Sanomien artikkelin kirjoittaneita toimittajia kohtaan ovat olleet erityisen voimakkaita ja härskejä. Ministeri Rydman on julkisilla kommenteiltaan pyrkinyt vakavalla tavalla rapauttamaan luottamusta mediaan väistääkseen vastuun omasta toiminnastaan. Tämä ei ole ministerin asemassa hyväksyttävää toimintaa.

Välikysymys VK 6/2024 vp

Syyttäjän tehtyä syyttämättäjäättämispäätöksen ministeri Rydman on viestinyt sosiaalisessa mediassa, että syyttäjän ratkaisu ei perustuisi tosiasioihin, sekä toistanut väitteensä, että Helsingin Sanomien julkaisu sisältää valheellisia väitteitä. Ministerin valta-asemasta käsin tällaisten väitteiden esittäminen on loukkaavaa kokemuksensa kertoneita naisia kohtaan sekä yksi implikaatio siitä, että ministeri Rydman ei ymmärrä toimintansa vahingollisuutta.

Esitutinnan aikana kansanedustaja Rydman vaihtoi puoluetta ja toimii nyt Suomen elinkeinoministerinä perussuomalaisten mandaatilla. Pääministeri Petteri Orpo on mediassa kertonut, että Rydman ei voisi toimia kokoomuksen ministerinä. Tämä siitä huolimatta, että Suomessa presidentti nimittää ministerit nimenomaan pääministerin ehdotuksen mukaisesti. Myös hallituspuolue RKP:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja Otto Andersson on sanonut, ettei Rydman voisi toimia RKP:n ministeriryhmän jäsenenä. RKP:n uusi puheenjohtaja Anders Adlercreutz totesi puolestaan heti valintansa jälkeen, ettei Rydman voisi toimia RKP:n ministerinä tai eduskuntaryhmässä. Aiemmin julkisuuteen on noussut Wille Rydmanin yksityisviestejä, joissa on rasistista ja antisemitististä sisältöä. Eduskunta on jo kertaalleen äänestänyt elinkeinoministeri Rydmanin luottamuksesta, silloin aiheena oli rasismi.

Muiden hallituspuolueiden johtajien reaktioista Rydmaniin herää kysymys, miten hyvin elinkeinoministeri Rydman voi hoitaa tehtävänsä, kun päähallituspuolue ja hallituskumppani eivät häntä ministeriksi valitsisi. Onkin syytä kysyä vakavasti, voiko muun hallituksen mielestä ministerinä tosiaan toimia henkilö, joka valta-asemastaan käsin pyrkii vaijentamaan mediaa ja yksityishenkilöitä. Lisäksi on olemassa selvä riski, että ministerin käytöksellä on vaikutuksia Suomen kansainvälisiin kauppasuhteisiin ja Suomen kansainväliseen maineeseen yleisemmin.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Katsooko pääministeri, että ministeri Rydman käytettävissä olevien tietojen perusteella on soveltuva toimimaan ministerinä ja edustamaan hallitusta Suomessa ja Suomen valtiota ulkomailla,

nauttiiko ministeri Rydman muiden hallitusryhmien täyttä luottamusta,

onko hallituksen mielestä hyväksyttävää, että ministeri Rydman on ministerin näkyvyyttä ja arvovaltaa hyväksikäyttäen mustamaalannut hänen toiminnastaan kertoneita yksityishenkilöitä ja mediaa,

onko ihmisellä, joka on toistuvasti käyttänyt poliittista valta-asemaansa hakeutuakseen huomattavasti nuorempien naisten ja alaikäisten tyttöjen seuraan ja käyttäytynyt heitä kohtaan epäasiallisesti ja ahdistavasti, perustuslain mukaiset edellytykset toimia ministerinä,

hyväksyykö hallitus sen, että ministerin asemassa voi levittää toistuvasti valheellisia syytöksiä mediasta ja yksityishenkilöistä ja pyrkiä masinoimalla vaijentamaan yksittäisiä toimittajia omaa etuaan ajaakseen ja

Välikysymys VK 6/2024 vp

miten ministeri Rydmanin yksityisviestit, joissa on rasistista ja antisemitististä sisältöä, vaikuttavat ministeri Rydmanin edellytyksiin edustaa Suomea ulkomailla, esimerkiksi Suomen tärkeimmässä kauppakumppanimaassa Saksassa?

Helsingissä 18.6.2024

Timo Furuholm vas
Veronika Honkasalo vas
Mai Kivelä vas
Minja Koskela vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Jussi Saramo vas
Hanna Sarkkinen vas
Saku Nikkanen sd
Marko Asell sd
Helena Marttila sd
Timo Suhonen sd
Johannes Koskinen sd
Kimmo Kiljunen sd
Eemeli Peltonen sd
Elisa Gebhard sd
Niina Malm sd
Seppo Eskelinen sd
Paula Werning sd
Fatim Diarra vihr
Tiina Elo vihr
Bella Forsgrén vihr
Pekka Haavisto vihr
Atte Harjanne vihr
Hanna Holopainen vihr
Inka Hopsu vihr
Saara Hyrkkö vihr
Krista Mikkonen vihr
Maria Ohisalo vihr
Jenni Pitko vihr
Oras Tynkkynen vihr
Sofia Virta vihr